

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	180 dinár
Félévre	90 dinár
Negyedévre	45 dinár
Egy óra	15 dinár

Egyes szám ára 75 para.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obiljeva (Zapolya) utca 1.
Szerkesztőség telefonszáma 281
Kiadóhivatal telefonszáma 21
MEGJELENIK MINDENNAK HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1922.

LI. évfolyam, 127. szám.

Szombat, június 10.

A királyi esküvő.

— A „Torontai” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jun. 8.

Szerdán már kora reggel megélénkültek Beograd utcái. Különösen nagy volt a forgalom a Kalimegdán környékén, ahonnan nagyszerű kilátás nyílik a Dunára. Dél előtt tíz órára volt ugyanis kitűzve a nagy regatta-verseny, melyre az ország minden részéről képviseltettek magukat a regatta-egyesületek. A programnak ezt a részét azonban a közbejött akadályok miatt nem tartották meg s így a regatta-verseny elmaradt. A közönség csak az utolsó percben értesült a verseny elmaradásáról és bosszankodva hagyta el a szó szoros értelmében kiverkedett nézőhelyét.

Kiállítások. — Diszközgyűlés.

A szerda délelőtti program nagy részét a kiállítások képezték. Dél előtt 10 órakor a székesegyház melletti elemi iskolában a bosnyák iparos és kereskedő ifjak kézimunkakiállítását nyitották meg. A megnyitás ünnepélyes keretek között történt, nagy és díszes közönség jelenlétében. Ugyanesak tíz órakor nyílt meg a jugoszláv festőművészek és szobrászok kiállítása. A közszemlére kitett anyag tizenhárom termet foglalt el s mintegy száz kiváló jugoszláv művész értékes munkáját tartalmazta.

A kiállítások megnyitása után a városháza nagytermében diszközgyűlést tartottak, melyen az ország valamennyi polgármesterén kívül, nagy és élénk közönség vett részt. A közönség körében ott volt Pasity Nikola miniszterelnökkel az élén az egész kormány, a szkupstina elnöke és számos előkelőség. Mitrovity, a községtanács elnöke szép szavakkal méltatta a nagy nap jelentőségét és beszédét a király és a jövőbeli királyné életével fejezte be. Mitrovity ezután felolvasta az állandó választmány javaslatát, mely szerint Beograd város a Ratarszka-utcát Kraljica Marára, a Milos Velika-utca után a London-szállótól a szkupstináig terjedő részét pedig Kralja Ferdinand-ra fogja átkeresztelni. Az állandó választmány javaslatát a diszközgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadta. Az erről szóló jegyzőkönyvet pazar kötéssel ellátva, még a dél előtt folyamán különleges küldöttség vitte Mária román királynéhoz és Ferdinánd királyhoz.

Tisztelgések a királyi pár előtt.

Az alatt, míg a kiállítások és a diszközgyűlés folyt, a régi királyi palotának a földszinten lévő hatalmas fogadótermében megkezdődtek a tisztelgések. A palota előtt egymást érték az elegánsnál elegánsabb autók, diszhintók, melyek szüntelenül szállították a tisztelgésre jövő méltóságokat. Az érkező előkelőségek, a külföldi diplomaták, kiküldöttek között fel-feltűntek egyházi előljárók is, különféle színű díszes reverendákban. Elsőnek érkeztek meg a fogadásra Alban Jong beogradi angol követ, gróf Manzoni olasz követ és Emandi román követ a feleségeikkel. A kormány tagjai közül Pasity Nikola miniszterelnök, Ninesity Momesiló dr. külügyminiszter, Pribisevity Szvetozár közoktatásügyi miniszter, Kumanudi Koszta dr. pénzügyminiszter, a Szkupstina elnöksége részéről pedig Ribár dr. házelnök várt az előszobában beboesájtásra.

Tizenegy órakor véget érték a különleges tisztelgések és sorra került a városok és kerületek kiküldötteinnek fogadtatása. Legelőbb négyes sorokban a hadirokkantak vonultak fel Alekszander és Ferdinánd király és Mariora királyi menyasszony elé. Megható jelenet volt, amikor a vak harcok nevében Lovrity világtalan kapitány járult öfelségük elé és meleg szavakban fejezte ki örömeiket az ország és a koronás király boldogsága felett.

Ezután a városok kiküldöttei és a kerületek képviselői tisztelegtek. Az ország minden részéről voltak itt delegátusok, a szerbiai kerületeken és városokon kívül, a vojvodinaiak, horvátok, szlovének és dalmátok is szép számmal képviseltették magukat. A vojvodina városok közül Veliki Beeskerekről megjelent Bogdanov Jóca dr. főispán és Matity Misa dr. igazgató-főorvos, Velika Kikindáról Veszelinovich Milivoj a polgármester helyettese, Kolárovyich János, Udizin Jóca és Sándor és Mihajlovity János dr. országgyűlési képviselő, Vrsacról Koszirovich főispán-polgármester és három városi tanácsos, Belacrkváról Szlepesevity dr. polgármester, Neskov dr., Matin dr., Silzsár dr., Szretkov dr. ügyvédek és Vuletity János országgyűlési képviselő.

Bácska képviselőjében megjelent Suboticáról Dobanovacski főispán, Ocsity Lázár és Lepadat Illés városi tanácsnok, Novisadról Szlepesevity főispán és Lakity Milán városi tanácsnok, Somborról Bu-

garszki Lázár főispán, Radicsity János dr. polgármester, Gligorievity főorvos, Raacsity Szima és Pászkov Szima városi tanácsnokok. Az egyes magánküldöttségek között szerepelt a Jugoszláv Droguista Egyesület is, amelyet alelnöke, Szerdahelyi Károly bégaszentgyörgyi gyógyszerész vezetett. A tisztelgőket Damjanovity udvari marsall mutatta be öfelségüknek.

A nászajándékok.

Az ország minden részéről érkezett nászajándékok egy hatalmas termet egészen betöltöttek. Az emléktárgyak közül annyi érdekes és értékes művészi munka volt, hogy lehetetlen volna mindegyiket külön-külön leírni, azért csak azokat említjük meg, melyek különösen nagy feltűnést keltenek. Így a sok ezer tárgy közül önkéntelenül is magára vonta a figyelmet egy remek művészi kidolgozású arany szervíz, mely egy délszerbiai város ajándéka, egy borostyánkőves dohányzó-készlet, egy aranyleveles babérokoszoru és aranyborítékú imakönyv. Az emléktárgyak közül a legérdekesebb mégis egy horvátországi kerület nászajándéka volt. Hatalmas, körülbelül két méter hosszú és fél méter széles mahagóni ládában, melyet nemzeti díszítések ékesítettek, hét ruha volt a jövőbeli királyné részére, mindegyike más és más horvát kerület nemzeti viselete.

Udvari ebéd.

Egy óra felé végre oszlani kezdett a királyi palota udvarából a nép. Utoljára maradtak az újságírók, film-operatőrök, foto riporterek, akiket sűrű rajokban mindenütt ott lehetett látni, ahol valami látványosság ígérkezett. Végre, miután meggyőződtek arról, hogy a szűkebb körü udvari ebédén igazán nem lesz semmi különösebb érdekesség, megnyugodva mentek a táviróhivatalba, hogy a világ minden tájéka felé feladják a délelőtti ünnepek lefolyásáról készített tudósítást.

A délután programja.

Délután folytatódott a tisztelgések a régi királyi palotában. Ez alkalommal a magasabbrangu tiszték és főtisztviselők tisztelegtek a király és a felséges vendégek előtt.

Délután 2 órakor megkezdődtek a különféle versenyek. Pont két órakor löversenyt tartottak, egy órával később pedig a dalmát alkárok lovasjátéka következett. A legügyesebb alkár aranyórát kapott a királytól ajándékol.

Négy órakor a királyi tribünje előtt felvonultak azok a sportegyesületek, melyek az ünnepek ideje alatt versenyeznek.

Öt órakor a „Jugoszlavia” sportpályán a Beograd és Bukarest válogatottak footballmérkőzést tartottak, melynek eredménye az első félidőben 5:0, a másodikban pedig 8:0 volt. Így a beogradiak vitték el Mária királyné serlegét.

Este nyolc órakor az udvarban a legkiválóbb jugoszláv művészek hangversenyt adtak. A gazdag műsoron Zec Nikola, a wieni opera tagja, a két Jovanovity hegedűművész, Rijavec, az opera tenorja és a királyi gárdazenekar szerepeltek egy-egy számmal.

Az ünnepélyek fináléja az esti díszelőadás volt, melyet a Nemzeti Színházban rendeztek az udvar részére.

Az esküvő napja.

Csütörtökön már a kora hajnali órákban talpon volt az egész város. Beograd még sohasem látott eddig ily óriási forgalmat mint éppen ezen a napon, amikor oly szokatlannal korai időben sűrű rajokban özönlötte el óriási néptömegek az utcákat és terkeket, hogy mielőbb elhelyezkedjen valahol, ahol a nászmenet elvonulását lehetőleg közelről élvezhesse.

Hat órakor lehetetlenség számba ment már a felállított tribünökön helyet szerezni. A Terrazzian elhelyezett tribün rogyásig megtelt emberekkel, a Nemzeti Színház előtti tribünön meg ember-ember hátán szorongott.

A székesegyház előtti tribünt a horvátok foglalták el, valamennyien nemzeti viseletben, hogy megmutassák, hogy a horvátok mennyire együttérznek a király és az ország örömeivel. Voltak közöttük pozsegaik, vitroviciaiak, muraköziciek, daruváriak, zagrebiak és osijekiek festői népviseletben.

Reggel nyolc órakor huszonegy ágyulóvész hangzott el, jelezve a királyi esküvő ünnepségének kezdetét. Röviddel ezután felvonult a katonaság, amely szakaszokba oszlatva kordont vont királyi palotától a székesegyházig. A királyi palota és a Terrazzia közötti részen a testőrök helyezkedtek el, majd az akadémikusok, a katonai tanintézetek hallgatói, végül pedig a katonaság következett.

A katonaság mögött fiú- és leány-szokolisták álltak sorfalat. Igen bájos látványt mutatott a Terrazzian felállított tribünön egy nyolcemeletes piramid, melyet piros, kék és fehérbe öltözött szokolisták alkottak. A piramis csúcsán lévő szokolista egy hatalmas jugoszláv zászlót tartott a kezében. Külön látványosság számba mentek a nagy tribün előtt felsorakoztatott tengerészek, akik vadonatúj egyenruhában négyzögben állottak fel.

Az idő a sok látnivaló dacára lassan mulott s a közönségen mindinkább erőt vett a türelmetlenség. A székesegyház órája elütötte már a kilencet is és még semmi jel sem mutatta, hogy a nászmenet elindult volna. A székesegyház előtt állandóan nagy volt a forgalom, szakadatlanul jöttek-mentek a kiküldöttek, küldöttségek és előkelőségek. Az ország notabilitásai lassankint egészen betöltötték a székesegyház hatalmas hajóját. Erre az ünnepélyes aktusra elismultak a politikai ellentétek és egyenetlenkedések. A tegnapi még harcoss és egymást gyűlölő radikálisokból, demokratákból, muzulmánokból, földművesekből egymás mellett békésen megférő állampolgárok lettek, akik ünnepelni jöttek uralkodójuk örömnapiját, esküvője alkalmából.

Fél tíz órakor kardesörtetések, vezényszavak hangzottak el. A katonai divíziók parancsnoka, Gruity Panta tábornok utolsó szemléjét tartotta a csapatok felett és visszaindulva a királyi palotába, jelezte, hogy a nászmenet elindulhat.

A közönség türelmetlensége, látva a végső előkészületeket, tetőpontra hágott és a perceket számolgatta, hogy mikor láthatja szemtől-szembe uralkodóját és leendő királynéját, a királyi menyasszonyt.

Tíz óra husz percek a királyi palota előtt megszólaltak a kürtösök, a következő pillanatban pedig harásny zsvió kiáltás zugott végig a beláthatatlan messzeségbe nyúló sorokon. Alekszander király ebben a pillanatban elhagyta lakosztályát és átment az új királyi palotába, ahol a királyi vendégek voltak megszállva. A menyasszonyt a nemzeti szokásokhoz híven, a fivére kísérte a menyasszonyi hintóig.

Tíz óra harminc percet mutatott az idő, amikor a nászmenet elindult. Legelől a királyi zászlótartó lovagolt, hat eragorac lovasnak az élén, kezében a diszes királyi zászlóval. Azután az udvari kocsik következtek. Az első diszhintóban a beogradi és bukaresti udvarnagy foglaltak helyet. Utána lovas bandériumok vonultak fel. Azt a festői látványt, amit a bandériumok keltettek, lehetetlen szavakkal méltóképpen esetelni s csak, aki maga is a nézők között volt, alkothat magának fogalmat a ritka és esodás képről, ami a néző elé tárult. A muraközi lovasok fekete kalapban, fekete mellényben és fehér nadrágban a muraközi vidék középkori nemzeti viseletét ábrázolták, a szlovének tiri ruhákban diszelegtek, a dalmáciai alkárok pedig magas kalapjukkal különösen nagy feltűnést keltettek. A bosnyák bégek aranyhímzésű keleti öltözetükben az ezeréves éjszaka meséinek alakjait elevenítették meg. A hercegovinaiak sokszínű, drága hímzésű bő ruhájukban, a bánágiak meg a Kikinda vidéki nemzeti viseletben tarkították a festői látványosságot. Végül az osztrákiai és sumadaiak zárták be a hosszú sort.

Közben feltűnt a királyi palota felett az első hidoplán és bravuros nyaktörő mutatványokat végzett a levegőben. A gép egyetlen utasa és vezetője Konyovity, a leghíresebb volt osztrák-magyar katonai repülő, aki szédületes, merész bravurjaival már sokszor bámulatba ejtette még a szakavatottakat is.

Allandó ágyulövés és zsviózások közepette elindult a diszhintó, mely Alekszander királyt és a felséges vendégeket vitte. Az első

kocsiban Pavle herceg, Szevol olasz herceg és Ekaterina hercegnő ültek. A másodikban Iliana román királyi hercegnő, Kyra spanyol hercegnő, a harmadikban Jelena és Jerina hercegnők, Alfonzó spanyol infans és Nikola herceg, a negyedik diszhintóban a román trónörökösné, Beatrix spanyol infansnő, és a román trónörökös, az ötödikben York herceg és Arszen fejedelem, a hatodikban a román királyné és Alekszander király, végül a hetedik diszhintóban, melyet hat fehér ló vont, Ferdinánd román király és Mariora román királyi hercegnő, a királyi menyasszony foglalt helyet.

A nászmeneteket a lovas testőrség egy százada zárta be.

A székesegyházban.

A pazarul feldiszitett székesegyházban ünnepi esendben várta mindenki az esküvői szertartást. Alekszander király és Mariora királyi menyasszony a főoltár előtt álltak, mögöttük Arszen fejedelem és York angol herceg. Az egyházi szertartást Dimitrie patriárka nagy papi segédlettel látta el, a kóruson pedig operaénekesek és a dalárdák legjobbjai interpretálták a nászénekeket. A mise befejeztével Dimitrie patriárka levette a királyi házaspár fejről az egyházi koronát és ezzel a tényel Mariora az ország királynéja lett.

A Kalimegdánról a következő pillanatban szazegy ágyulövés jelezte az esküvői szertartás megtörténtét.

Az esküvői szertartás után.

Az egyházi esküvői szertartás után a székesegyházból kilépve, Alekszander király és Mariora királyné a várakozó első gála-kocsira szálltak fel és ezer és ezer torokból szakadatlanul megismétlődő „zsvió” kiáltástól kísérve hajtottak a királyi palota elé.

Az igazán gyönyörűnek mondható felvonulást egy kis esemény zavarta meg. Ugyanis a Moszkvaszállodától a királyi palotáig hirtelen jött zuhogó nyári záporosó szakadt a menetre.

A gratulációk.

Déli tizenkét órakor kezdődött a gratuláló küldöttségek érkezése. Az autók, diszhintók szakadatlan sora hozta az üdvözlőket.

Elsőnek a különleges idegen állambeli küldöttségek járultak a király elé. Ezután következett sorban a diplomáciai kar, a patriarcha, a kormány, a szkupstina, az egyházi méltóságok és végül Mitrovity a beogradi közszégtanács élén.

A lakoma.

Délután fél kettőkor a régi királyi palota nagytermében diszeled volt, amelyen kétszáz személy vett részt.

Felvonulás a csapatszemléhez.

Az ünnepség egyik legszebb és legimpozánsabb része volt a csapatszemle. Hozzávetőleges számitás szerint mintegy száznegyvenezer ember nézte végig a látványosságot. A nézőközönség felvonulása valóságos népvándorlásszámba ment. Autókon, hintókon, lóháton, omnibuszon és minden elképzelhető járművön tódult a közönség a Beogradtól tíz kilométernyire fekvő banjevacai katonai gyakorlóterre, amely körülbelül száz hold nagyságú. A közönség érkezésekor a katonai csapatok oszlopokba sorakozva már felálltak volt. Különböző fegyvernemből tíz ezredet válogattak össze. A közönség a tribünökön és a részére korlátokkal elkerített területen foglalt helyet.

A királyi család érkezése.

Kevéssel öt óra után egy egész raj repülőgép tünt fel a tér felett, jelezve a királyi család megérkezését. Ferdinánd román király mellett vörös szalaggal, kezében marsallbottal, angol telivér paripán, mellette Alekszander király, mellén kék szalaggal, tábornoki egyenruhában fekete paripán lovagolt. Őket követték szintén lóháton Albert yorki herceg, Károly román trónörökös, Alfonso spanyol infans és azok kísérete. Mária román és Mariora szerb királyné négy pompás fehér ló által vont diszhintón ült. Ez a menet körüljárta a teret és előbb így szemlélt meg a felsorakozott katonaságot, majd a tribün elé vonult, ahol Mária román királyné és Mariora királyné foglaltak helyet. Alekszander király és a többi felségek pedig a tribün előtt lovaikon ülve maradtak.

Elragadóan bájos volt Mariora királyné. Világoskék selyem ruhát és fehér prémmel szegélyezett kék gallért viselt ez alkalommal. A királyné örömtelt arccal tekintett körül és fejhajtással hálásan köszönte meg a közönség szakadatlan ovációját.

A csapatszemle.

Következett a végtelennek látszó felvonulás sora. Elsőnek a lovasgárdisták, majd a gyalog testőrezred masirozott el a tribün előtt. Utánuk sorban következtek a katonai akadémia növendékei, az altiszti iskola tagjai, gyalogosok és az ország belsejéből Beogradba vezényelt többi ezredek.

Impozáns jelenet volt, amikor Ferdinánd román király a nevével elnevezett ezred élén tisztelegve elvonult Alekszander király előtt:

A csapatszemlé a repülőgépek fejezték be. Egyesével egészen alacsonyan repültek el a tribün előtt.

A csapatszemle után Alekszander király leszállt a lóról és felment a tribünre. Előbb Mária román királynénak, majd Mariora királyné-

nak kezét csókolt. Feltűnt és nagy lelkesedést keltett a közönség sorai-
ban, hogy Mariora királyné hosszan szoritotta meg a király kezét.

Ezután a felségek autókön indultak vissza Beogradba.

Velencei est.

A nagy és fényes örömnapiet méltóan fejezte be a víziünnep. A Száván horgonyzó hadi- és kereskedelmi hajókat ezer és ezer különböző színű villanylámpa övezte. A hadihajókon varázslatos, tünemény-szerű tüzijátékot rendeztek. Közben a fényoszlopok sugarai járták végig a mesés fényben csillogó vizet. A víz felett kivilágított repülőgépek surrantak el.

Utra a boldogság revébe.

A hajószemle és tüzijáték után ünnepi vacsora volt. Vacsora után a fiatal házaspár előkészületeket tett az elutazásra oda, ahol a mézeshegyet fogja tölteni.

Az esküvői ünneplése Bacsckerekon.

Veliki Bacsckerek város is kivette a részét a királyi esküvői ünnepségekben. Már szerdán egész nap élénk sürgős-forgás volt észlelhető, az üzletekben és lakásokban lázasan folyt a díszítés és a felvirágzás munkája. A házak mindenféle lobogódiszt öltöttek.

Az ünnepség a helyi rendezősége által megállapított program szerint este a vasuti hidnál kezdődött. A Mrksity-testvérek Mali Srpsce és uszajhajója a vasuti hidnál vett horgonyt, a beogradi hajóstársaság által rendelkezésre bocsátott Miletity nevű hajója pedig a városi nagyhidnál vette föl a közönséget. Mindkét hajón egy-egy zenekar volt elhelyezve. Lampionok által pompásan megvilágítva, zeneszóval indultak utnak a hajók lefelé a Dégán a hajóállomás felé. A program által beígért, a Bégán a hajón rendezendő tüzijátékkal egy kis baleset történt. Ugyanis a hajó elindulása után, amikor megkezdődött a rakéták felbocsátása, az egyik körforgó-rakétából a szikrák a tartalék röppentyük közé csaptak és azokat felrobbantották.

Mindkét hajón elhelyezkedett közönség és a zenekarok a hajóállomáshoz csatlakozott az ott várakozó közönséghez és kölesönös üdvözlés után lampionokkal és zeneszóval a vármegyeháza elé vonult, ahol Raity Szevetiszlav alispán mondott ünnepi beszédet. Utána a főtéren nagy körmenet következett.

Csütörtökön délelőtt az összes templomokban isteni tisztelet volt. A templomjárás után a csapatok felvonulása, illetve diszszemle. Délután a Vásártéren atletikai versenyek és szokol mutatványok szórakoztatták a közönséget. Este pedig a Plank-kertben és a Csókligetben rendezett kermesz zárta be az örömnapiet.

Közvetlen vasutósszekötés Magyarország—Románia között.

A „Torontal” tudósítójának távirata.

Budapest, jun. 8.

Magyarország és Románia között befejeződtek a közvetlen vasuti összeköttetésre vonatkozó tárgyalások. Csütörtökön indult el Budapestről az első közvetlen gyorsvonat, amelyik Nagyvárad—Brassó vonalon közlekedik.

TÖZSDE

Junius 8.

Zürich (Zárlat). Devizák: Berlin 188, Holland 20475, Newyork 52175, London 2351, Páris 4762, Milano 2720, Prága 100750, Budapest 060, Zagreb 190, Varsó 03, Wien 00350, Osztrák bélyegzett 00375

Budapest (Zárlat). Valuták: Napoleon 3335, Angol font 3930, Dollár 860, Francia frank 7895,

Márka 309, Lira 4525, Osztrák korona 598, Lei 583, Sokol 1677, Svájci frank 16500, Dinár 1235, Lengyel marka 2150.

Devizák: London 3930, Berlin 310, Olasz 4500, Páris 7900, Prága 167750, Svájc 16575, Wien 585, Zagreb 309, Newyork 86250.

Wien. (Zárlat). Devizák: Prága 29200, Zagreb 5400, Budapest 775, Varsó 375, Milánó 78000, Bukarest 9700, London 67700, Newyork 15000, Páris 137500, Zürich 287500, Berlin 5400, Amsterdam 586000.

Szélesbitik a nemzeti kisebbségek jogait.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Prága, jun. 8.

A népszövetségi ligák kongresszusa ötvennégy szavazattal negyven ellenében elfogadta gróf Bernsdorf német és Lafontanie belga delegátusoknak a nemzeti kisebbségekre kedvező javaslatát. A javaslat a nemzeti kisebbségek kulturális és gazdasági jogait szélesíti és a nyelvhasználat jogát szabályozza.

A magyar politikából.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Budapest, jun. 8.

Az ellenzék jogvédő bizottsága Apponyi Albert elnöklésével ülést tartott. A bizottság kizárólag csak a választásokon elbukott jelöltek panaszával foglalkozott. Feltűnést keltett és igen kellemetlenül érintette az ellenzéki pártokat, hogy a szociáldemokraták távol tartották magukat az ellenzékétől.

A mostani választások aktivitásaira vonatkozólag illetékes helyen kijelentették, hogy a szociáldemokraták oly nagy számban kerültek be a parlamentbe, hogy az összeülő nemzetgyűlésnek legerősebb ellenzéki pártját alkotják. Ez bizonyított arra, hogy Magyarország minden polgára szabadon gyakorolhatja választási jogát. Ez egyúttal cáfolat azokra a hírekre, hogy Magyarországon terror uralkodik, de bizonyított arra is, hogy a bécsi emigránsok működése felesleges, mert ők eddig azt hangoztatták, hogy létjogosultságukat az adja meg, hogy Magyarországon a szociáldemokráciát senki sem képviselheti, ők vannak tehát hivatva annak képviselésére.

A jelen választások az emigrációnak ezt az állítását megdöntötték, a külföld és az utódállamok tiszta képet alkothatnak maguknak egyrészt a Magyarországon uralkodó jogi állapotokról, másrészt a bécsi emigránsok aknamunkájáról.

Az új nemzetgyűlési elnök, a többség kívánságának megfelelően, valószínűleg Gaál Gaszton lesz.

Budapest, június 8.

Budán befejezték a lajstromos titkos szavazás szavazatainak megszámlálását. Leadtak összesen 67684 szavazatot, amelyből 21796 esik a szociáldemokratákra, 18240 a keresztény egység pártjára, 8477 az Andrassy-pártra, 7637 a demokrata liberális-pártra. A többi pártok 3000 szavazaton alul maradtak. Minthogy Buda hat képviselőt választ, két mandátum a szociálistáknak jut Peidl Gyula és Batitz Gyula.

A keresztény egység pártjára, Wolff Károly és Benard Agoston, egy mandátum az Andrassy-párté, gróf Andrassy Gyula és egy mandátum a demokratáké Benedek János.

Mivel Peidl Gyulát már Szegeden megválasztották, budai mandátumáról lemondott és helyébe lép a listán következő Kéty Anna, aki az új parlament egyedüli női képviselője. A többi kerületben még mindig folyik a szavazatok számlálása.

Budapest, június 8.

A kormány rekonstrukciójának szükségességét azzal magyarázzák, hogy a parlamentarizmus követel-

Ausztria teljes földarabolása küszöbön áll?

Wien, jun. 8.

A nagynémetek értesülése szerint a cseh politikások Ausztria teljes megszállását és az osztrák közigazgatásnak a kiséntente kezébe való áthelyezését tervezik. Prágai politikai körök a közigazgatás átvételét ideiglenesnek mondják. A nagynémetek azonban attól félnek, hogy a kis-

entente Ausztria teljes földarabolását akarja keresztül vinni. Bécsből és Alsóausztriából egy önálló ütköző államot alakítanának, az ország többi részét pedig felosztanák Csehország és az SHS. állam között. Ilyképpen megvalósulna a cseh-jugoszláv korridor kérdése.

Uj lehetőségek előtt a repülés technikája.

London, jun. 8.

Brenan angol mérnök megnyerte az angol kormány ötvenezer fontsterlinget kitevő díját, amelyet a Helicopter nevű repülőszervezet problémájának a megoldására tűztek

ki. A díj feltételei voltak kétezer láb magasságra való felemelkedés, hatvan mérföldes óránkénti repülősebesség és félóraig való lebegés a levegőben.

Paraszturalom Bulgáriában.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Szófia, jun. 8.

A mezőgazdák kongresszusa határozatban felhívta Boris bolgár királyt, hogy szigorúan alkotmányos uralkodó legyen, aki csak uralkodik, de nem kormányoz, mert a kormányzás feladata az agrár-párt kezében van.

A mezőgazdák azon az állásponton vannak, hogyha az ellenzék puccsot kísérelne meg, vagy merényletet követne el, valamelyik miniszter ellen, úgy azonnal proklamálni kell a paraszt diktatúrát, melynek első ténykedése a bűnösök kivégzése lenne.

menye, hogy a kormány úgy rekonstruálódjék, ahogy az az új parlamenti pártviszonyoknak megfelel. Bernolák népjóléti miniszter távozása biztos, valószínűleg Huszár Károly veszi át tárcáját. Klebelsberg a belügyi tárcát a kultusztárcával cseréli föl Hegyeshalmi és Tomcsányi távozása nem befejezett dolog, egyik megmarad a kabinetben. A belügyi tárcát előreláthatóan Ráday Gedeon gróf fogja átvenni.

Az orosz segélyakció.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Newyork, június 8.

A Herald jelentése szerint Harding elnök elhatározta, hogy beszünteti Oroszország segélyezését, mert bolsevisták elszakították a segélyeket.

HIREK

A park.

(Két ur találkozik a Kralja Petra téren).

A. Nézze csak, hogy kihajtott a fü ott a kövek között. Miért nem takarítják ezt el?

B. Azért, mert ebből lesz az a park, amelyet Berberszki Gyurica polgármester a Fötérre tervezett, de a városatyák nem engedték megcsinálni.

— De igen. Jól értesült forrásból tudom, hogy a köveket sem szedik ki. Ezzel három célt érnek el. Először is teljesen újszerű, maista kövezett parkunk lesz. Másodszor pártpolitikai szempontból senki sem foghatja majd rá, hogy utánoztak vagyis olyan parkot csináltak, amilyent a volt polgármester tervezett. Harmadszor így olcsóbb, hogyha a természet maga végzi el a munkát.

Eljegyzés. Andrievity Zsarko rendőralkapitány eljegyezte Friedrich sörgyári igazgató leányát Zsófikát.

Esküvő. Mija Mijatov királyi ügyész június 11-én, vasárnap délelőtt a bavanistei görög keleti templomban házasságot köt Nedeljkov Danicával.

A „Tüz” hetilappá alakul. A „Tüz” folyóiratot, mint értesülünk, Gömöri Jenő átszervezi és hetilappá alakítja át. A hetilap a folyóirat

nyomdokain az utódállamok magyarságának és a magyarországi olvasóközönségnek szépirodalmi, művészeti és tudományos kultúráját kívánja minden irányzatot elfogultságtól menten, a mai idők szellemében, de a szélsőségek kikapcsolásával, ébrentartani és szolgálni. A „Tüz”-nek, mint hetilapnak, első száma még június folyamán megjelenik és azontul minden hét végén, pontosan olyan időben, hogy vasárnapra minden olvasója kézhez kapja. Az első szám szokatlanul érdekes és újszerű meglepetéssel fog szolgálni.

Kinevezés a bíróságnál. Az igazságügyminiszter előterjesztésére Alexander király László Andor ideiglenes járásbírói úkazzal véglegesítette állásában.

Óda a királyi esküvőre. Zsombolján szép kiállítású röpirat jelent meg, mely Alexander királyhoz és Mariora királynéhoz intézett ódát tartalmaz. Az ódát, mely könnyed hangja mellett a legmélyebb érzelmeket tolmácsolja, Csicsáki Lajos nyugalmazott zsomboljai plébános írta.

Atutalásokat és csekk kiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a Nagybecskereki Takarékpénztár. Veliki Becskerek, Korona-szálló épület. Telefon: Péutzár 16. — Vezérigazgató 52.

Vas- és fémöntvényeket Krausz-nál, Veliki Becskerek. Telefon-szám 329.

A gyárosok szekciójának elnökválasztása. A kereskedők és iparosok grémiumának keretén belül alakult gyárosok szekciója kedden délután tartotta meg elnökválasztását. Elnök Hübsch Bernát cukorgyári igazgató, alelnök pedig Deutsch Emil, a Hazai-malom igazgatója lett.

Házösszeomlás Lembergben. Lembergben két három emeletes bérház összeomlott és kétszáznál több lakót temetett maga alá. A katasztrófát egy teherautó idézte elő, amely meg nem engedett sebességgel robotott és a házak falait megremegtette. A halottak számát eddig negyvenre becsülik.

Atutalások, hitellevelek és csekk az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukievitelre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.T. fiókjánál (Srpska Zadrugna Banka D. D.), Veliki Beeskerék. — Telefon 43 és 47.

Találtak két postai feladó-vényt pénzről. Tulajdonosa átveheti a szerkesztőségben.

Sport

Athletika.

Jugoszlávia—Románia = 5 : 3
Pontarányszám = 40 : 30 Jugoszlávia javára.

Szerdán délután került elődöntésre a királyi esküvő alkalmára összehozott nemzetközi athletikai mérkőzés. Az eredmény kedvező a jugoszláv athletikára, amennyiben 5 : 3 arányban megnyerték a 8 számból álló viadalt. Hogy mennyire kedvezőbb is lehetett volna a mérkőzés, az bizonyítást nem igényel, mert a későbbi visszatekintés, most csak a csupasz eredményeket közöljük.

Súlydobás. 1. Ambrózy (Jug.) 13'93 (új jug. rekord.) 2. Joanovity (Jug.) 12'22. 3. Pop (Románia) 11'25 m.

Hármasugrás. 1. Sterbach (Rom.) 12'48. 2. Teleszkó (Jug.) 12'12. 3. Gáspár (Jug.) 11'02 m.

Rudugrás. 1. Ivkovity (Jug.) 2'96. 2. Steinfeld (Rom.) 2'60. 3. Teleszkó (Jug.) 2'50 m.

100 m. 1. Popovity (Jug.) 11 mp. (rekord beállítás). 2. Steinfeld (Rom.) 3. Perper (Jug.)

Diszkoszvetés. 1. Ujlaki (Románia) 42'93 (új rom. rek.) 2. Ambrózy (Jug.) 42'23 (új jug. rek.) 3. Pop (Rom.) 38'35 m.

3000 m. 1. Stefanovity (Jug.) 9:48'8" (új jug. rek.) 2. Bukovinszky (Rom.) 3. Schneller (Rom.)

100—200—400—800 m. staféta. 1. Jugoszlávia (Perper—Popovity—Kojić—Makai) 3:38 (rek.) 2. Románia.

400 m. 1. Steinfeld (Rom.) 54'9 mp. 2. Szimity (Jug.)

Football.

Az esküvő alkalmára rendezett sportesemények egyik attrakciója volt a két ország válogatott football-csapatának mérkőzése, nemkülömben Beograd és Bukarest városok közötti válogatott footballmérkőzés.

Szerda: Jugoszlávia—Románia = 8:0 (3:0).

A „Torontál” hadifogoly postája.

Wieni szerkesztőségünk díjtalanul áll olvasóink rendelkezésére. Megkeresésekre csak e rovatban válaszol. Wieni szerkesztőségünk címe: Wien, Köstlergasse 4.)

Üzenetek:

Wuin Milánó (Velika Kikinda), Ivanyos János (Pacsér), Juhász Mózesné (Bene), Zsidik Péter (Hudjovo), Csemerszki József (Bene), Kiss Péter Kalmánné (Bene): A kérdezettek után a rigai kiscserélő bizottság útján nyomozást indítottunk. Eddig közelebbi adataink róluk nincsenek.

Boldog Imre (Pacsér), Horváth Antal (Nemesmilitics), özv. Sperling Mária (Vysny Medzev): Az eltűntek után a nyomozást megindítottuk. Mihelyst eredmény lesz, közölni fogjuk.

Szerkesztésért felelős Juhász Ferenc

Nyílttér

Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Értesitem

a t. olvasóközönséget, hogy a „Bácsmezei Napló” tegnapi száma is 1 dinár volt, mint rendszeren. Mindazoknak, akiktől az árus tudtomon kívüli 1.50 dinárt kívánt és vett el, a túlfizetett 50 parát készségesen visszaszolgáltatom. Felkérem még a t. közönséget, hogy panaszaival minden esetben forduljon hozzám, hogy a lapterjesztés szoliditását a közönség érdekében ellenőrizhessem.

A „Béga” hírlapterjesztő vállalat Petrogradska u. 35.

Lévay Nándorné.

A kiadóhivatal telefonja .. 21.

A szerkesztőség telefonja 282.

MÉSZI!

Ajánlom saját égetésű, fával égetett hófehér meszemet, franko bármely állomásra szállítva

851

Telefon 8. DONAUER JENŐ, STARA KANIZSA.

FŐMOLNÁR

vám- és magasórlésben jártas, azonnali vagy későbbi belépésre ajánkozik.

Cím: VOGEL FERENC főmolnár, 955 BEGA SV. DJURADJ.

Keresünk vételre

egy kifogástalan állapotban levő 6-os cséplőszelekrényt (54") elevátorral.

Árajánlatokat pontos leírással „Cséplőszelekrény” jellegre a „Torontál” kiadóhivatala továbbítja. 960

Gyönyörű 1 és fél holdas 965

szőlőkert

beköltözhető kényelmes villával, elköltözés folytán nagyon olcsón sürgősen eladó. A villa maga megéri a vételárát. Banatska Trgovacka Agencia Alexandrova (Fő utca 27. Telefon 32.

Értesitem a t. közönséget, hogy mindennemű gyümölcsből

pálinkatőzést vállalom.

Kivánságra házhoz is megyek mozgó kazánommal pálinkát főzni. — 932 Bodré Gergely Felsőmuzslya, 254. házz.

A Nagybecskereki Tengerifeldolgozó és Olajgyár Rt. (Béga-malom) Veliki Beeskereken

2-3 ügyes, tapasztalt 971

malomasztalost

azonnali belépésre keres

Egy jóforgalmu 938

cukrászda

teljes felszereléssel a Vojvodina egyik nagyobb városának főutcáján más vállalat miatt azonnal eladó. Ajánlatok „Cukrászda” címen a kiadóhivatalba küldendők.

VR SAC és vidéken HIRDETESEKET a „TORONTÁL” részére felvesz 933

GRÓB JENŐ

hírlap hirdetési iroda, VR SAC.

Amerikai és angol Singer varrógépek

Singer-varrótűk és Singer-varrógéprészek Singer-gépolaj, cérna, gépszij s.b. stb.

Eladás heti vagy havi részletfizetésre kedvező fizetési feltételek mellett. — 958

Singer šivaći strojevi Bourne & Comp. New-York képviselete a Bánát részére:

Veliki Beeskerek, Alexandrova-utca 621/7. szám. Fiókok: Vršac, Pancsevo, Velika Kikinda, Belackrva és Novi Sad.

Elsőrendű göresmentes fehér

körisrönk és köris-hasábfá

mindennemű butoranyag (gőzölt bükk-, köris-, tölgy- és szilfa, stb.) minden mennyiségben azonnali szállításra kapható

Prometno D. D.

Vel. Beekerek, Zsitni trg. 2.

Telefon 72.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Veliki Beeskerek.

Gazdák, figyelem!

Valódi amerikai Manilla kévekötöző, valamint hazai pótmanilla

megérkezett. — Legolcsóbb árban kapható: Schiff Avram zsák, ponyva- és zsinigkereskedőnél Novisad, Futaki utca 26. szám — Telefonszám 403.

F.A!

„Danubia” Erdőipar Rt. Bratislava

fiókja NOVI SAD, Kralj Alexander u. 51. Telefon 53. Távirati cím: Sumska Danubia.

NAGYBAN!

Állandó raktár épületfa- és deszkaanyagokban, valamint csehszlovák asztalosáruban, fenyő- és gőmbrudban stb.

Jégkészítőgép

30 méter napi teljesítőképességgel,

eladó.

Bővebbet: „De pot” Debeljaca.

10 vagon mész érkezett

Nagyban és kicsinyben vagy vagon-tételekben is, azonnal kapható.

Továbbá: 4 vagon körisrönk, 2 vagon tölgyfaszőlő-karó, 2 vagon portlandcement és 10.000 kéve leveles kukoricaszár (takarmánynak).

969

Bármily mennyiségben azonnal kapható alábbi cégnél:

Tóth János fakereskedő, Debeljacsza.

Kiadja Pleitz Fer. Pál.